

Kjønnsbalanse i forskning

Norges forskningsråd

Deres referanse:
13/1760

Vår referanse:
13/87-2

Vår dato:
15.04.2013

Kommentarer til grunnlagsnotatet for Balanse

Komité for kjønnsbalanse i forskning er meget fornøyd med at Balanse-programmet nå er i gang. Kif har som en av initiativtakerne stor tro på at dette tiltaket vil kunne være med på å bedre kjønnsbalansen på høyere stillingsnivå i norsk forskning.

Kjønnsbalansen blant ansatte i toppstillinger i instituttsektoren og UoH-sektoren har sin forklaring i strukturelle hindringer. Strukturene og rammebetingelsene er delvis overlappende, men også ulik for de to sektorene.

Det er store forskjeller mellom fagfeltene. Målet må være å oppnå kjønnsbalanse innenfor hvert fagområde – noe som gir en total kjønnsbalanse. For å lykkes med dette er rekruttering et svært sentralt virkemiddel som bør inkluderes i hovedgrepene.

Komiteen synes det er beklagelig at anbefalingene fra den eksterne ressursgruppen om en budsjettramme på 50 millioner årlig ikke er blitt fulgt opp. Med en budsjettramme på 7 millioner årlig har man et stykke igjen å gå for å bli ledende i Europa på dette området. Komiteen håper derfor det vil bli mulig å oppnå økte bevilgninger til prosjektet i årene som kommer. Det ga vi også uttrykk for under høringen om forskningsmeldingen *Lange linjer - kunnskap gir muligheter* som Stortingets KUF-komité arrangerte 8.april. Vi kan videre opplyse om at vi vil sende inn forslag om dette i vårt innspill KUF-komiteen før deres behandling av meldingen nå i vår.

Kif har følgende punkter til grunnlagsnotatet:

- Hva er Balanse?
- Tydeliggjøre de tre hovedgrepene
- Feil om UHR
- Tidstabell- langtidsplan

Hva er Balanse?

Bakgrunnsnotatet forklarer i korte trekk hvorfor kjønnsbalanse i forskning er viktig. Kjønnsbalanse i forskning er et tverrgående felt, slik at denne informasjonen også bør inngå i selve omtalen av programmet. Vi tror også det vil bidra til tydeliggjøring å forklare hva som skiller Balanse fra resten av Forskningsrådets programportefølje.

Balansesatsningen er inspirert av VINNMER-programmet i Sverige. VINNMER tilrettelegger for tiltak som rekruttering og kjønnsbalanse i toppstillinger knyttet til enkeltforskere. Hvordan stiller Balanse-programmet seg til dette? Hva med Phd-stillinger og frittstående forskningsprosjekter? Vi håper de neste utlysningene kan bli noe klarere når det gjelder denne delen av satsningen.

Tydeliggjøre de tre hovedgrepene

Komiteen synes i utgangspunktet at de tre hovedområdene på mange måter dekker behovet på feltet, men det er behov for å tydeliggjøre både Balanse-programmet som helhet og de tre hovedgrepene. For det første er det noe uklart om hovedgrepene viser til én stor pott med penger som blant annet har tre innganger, eller om hovedgrepene i seg selv danner konkrete områder det vil lyses ut separate midler til. Grepene går litt over i hverandre siden de naturligvis henger sammen, men måten de listes opp på gir inntrykk av at de representerer tre separate pottes som alle er hentet fra en pott, nemlig Balanse-programmet. Kanskje også her vil det være fint med en tydeliggjøring. Det kan være en mulighet å liste opp flere typer tiltak slik det til en viss grad er gjort i avsnitt nummer tre under punktet om Balanse-prosjektene.

Systematisk kunnskapsinnhenting skal være en del av Balanse-prosjektene, men det bør klargjøres bedre hva som menes med *fokus på læring og kunnskapsdeling i prosjektet* og hvordan denne kunnskapsinnhenting skiller seg fra det tredje hovedgrepet *Kunnskapsutvikling og ny forskning*.

Den nasjonale læringsarenaen som foreslås virker spennende og vil kunne gi nyttig opplæring og bevisstgjøring av sektoren. Ikke minst er det en god måte å spre informasjon om feltet på. Slik punktet er formulert, kan det imidlertid se ut som om deler av læringsarenaen vil bli forbeholdt miljøene som har søkt Balanse-midler. Komiteen vil vektlegge at dette tilbudet i størst mulig grad bør gjelde hele sektoren.

Kunnskapsutvikling og ny forskning på feltet er noe Kif har etterlyst i lang tid. Spesielt er komiteen opptatt av om det er strukturelle forhold som bygger opp under kjønnsbalansen (for eksempel midlertidighet og manglende insentiver knyttet til undervisning).

Feil om UHR

Noen feil om medlemmene til UHR har sneket seg inn. Det er 9, ikke 4, vitenskapelige høyskoler. 29, ikke 28, akkrediterte høyskoler. Til sammen 48 institusjoner. Nedslagsfeltet utgjør da til sammen 99 institusjoner.

Tidstabell – langtidsplan

Forskningsmeldingen *Lange linjer - kunnskap gir muligheter* peker på viktigheten av et langtidsperspektiv. Balanse-programmet har et tiårs perspektiv. Det vil trolig være en god idé å ha en tidstabell som viser dette langtidsperspektivet.

Vennlig hilsen

Gerd Bjørhovde (sign.)
Leder for Kif-komiteén

Nina Widding
sekretær